

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Tampereen kaupunginkirjasto

Kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkangas, kuva Satu Sillan

SISÄLLYS

Kirjastopalvelujohtajalta	2
2024 lukuina	4
Vuoden huiput	8
Uudistuksia kirjastotiloihin	13
Kirjaston kokoelma	15
Henkilöstö	23
Talous	28
Tapahtumat	31
Toimipaikat	32

KIRJASTOPALVELUJOHTAJALTA

Kevään 2024 sain seurata kirjaston toimintaa vt. kulttuurijohtajan näkökulmasta, ja sijaisenani toimi kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander. Uudesta vinkkelistä kirjasto näyttäytyi aktiivisena, aikaansa seuraavana ja varmaotteisena organisaationa. Sain huoletta keskittyä kulttuurin palveluryhmän väliaikaiseen luotsaamiseen ennen Sampo Terhon aloitusta tehtävässä toukokuussa 2024.

Vuoden aikana kirjastossa keskityttiin moneen eri uudistukseen. Yksi isommista läpileikkaavista teemoista oli turvallisuus. Kirjastolle laadittiin yhdessä asiakkaiden ja henkilöstön kanssa turvallisemman tilan periaatteet, jotka ovat nyt käytössä ja näkyvillä kaikissa yksiköissämme ja tapahtumissamme. Tämän lisäksi kirjastoon perustettu turvallisuustiimi on turvallisuuspäällikkö Henri Rikanderin, Taina Sahlanderin ja Janne Hintzen johdolla käynyt läpi kirjastojen turvallisuuskäytäntöjä ja -rakenteita sekä järjestänyt henkilöstökoulutuksia. Näin hyvällä mallilla tämä tärkeä kokonaisuus ei varmasti ole aiemmin ollut.

Huhtikuussa avattiin kuntien yhteinen E-kirjasto, ja PIKI-kirjastojen asiakkaat pääsivät myös palvelun pariin. Alkuhankaluuksien jälkeen palvelun kokoelma ja toiminnallisuus ovat kehittyneet, ja siitä saadaan meille kaikille vielä erinomainen palvelu. Etenkin e-aikakauslehdistä on tullut paljon kiitosta. Osallistuin E-kirjaston ohjausryhmäläisenä syksyn

e-kirjastopäivään Oodissa. Oli vaikuttava kokemus nähdä kaikki ne työryhmäläiset ympäri Suomen kirjastojen, jotka valitsevat palveluun aineistoa sekä kehittävät sen etusivua ja ohjeistuksia. Tätä palvelua rakennetaan yhdessä!

Vuonna 2024 tehtiin myös päätös avata Vuoreksen kirjasto syksyllä 2025. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jätti avaamisesta toivomusponnen jo syksyllä 2023, mutta päätös siirtyi seuraavalle vuodelle. Uutta lähikirjastoa on odotettu Vuorekseen jo pitkään, ja nähtäväksi jää, miten suosittu kirjastosta tulee. Vuoreksessa palvelee tällä hetkellä kirjastoauto, ja pysäkit ovat erittäin vilkkaita, joten innokkaita asiakkaita varmasti löytyy.

Vuoteen 2025 olemme siirtyneet hyvillä fiiliksellä, sillä kirjaston käyttöluvut ovat kasvussa ja vuonna 2024 toteutettua laajaa asiakastutkimusta hyödynnetään asiakaslähtöisen strategiatyön pohjana. Katse on siis kohti yhä parempia kirjastopalveluita!

Niina Salmenkangas
kirjastopalvelujohtaja

2024 LUKUINA

Lainausluvut jatkoivat kasvuaan – lastenkirjoja lainattiin ennätysmäärä

Tampereen kaupunginkirjaston aineisto liikkui vilkkaasti vuonna 2024. Tampereen kaupunginkirjastosta tehtiin 4,8 miljoonaa lainaa, ja lainaus kasvoi 2,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Myös lainaavia asiakkaita oli enemmän kuin lähes 20 vuoteen: yhteensä 97 568. Lainauksesta kaunokirjallisuutta oli 2,7 miljoonaa ja tietokirjallisuutta 1,3 miljoonaa. Varauksiakin tehtiin entistä enemmän: kirjaston aineistoon tehtiin 610 000 varausta, mikä tarkoitti peräti 7,9 prosentin lisäystä edellisvuodesta.

Erityisen ilahduttavaa oli, että lastenkirjalainaus kasvoi 5,7 prosenttia edellisvuodesta ja teki uuden kaikkien aikojen ennätyksen. Yhteensä lastenkirjalainoja oli 1,8 miljoonaa.

Uusi ennätys!

Lastenkirjalainaus

1 787 040

kasvua edellisvuoteen

5,7 %

Kävijöitä entistä enemmän, verkkokäynneissä laskua

Tampereen kaupunginkirjaston kävijämäärät jatkoivat nekin kasvuaan. Kirjastokäyntien määrä oli yhteensä 2,8 miljoonaa, mikä oli eniten sitten pandemiaa edeltäneen huippuvuoden 2019. Pääkirjasto Metson käyntien määrä kasvoi peräti 8 prosenttia ja ylsi 848 000 kävijään. Enemmän kävijöitä pääkirjasto Metsossa kävi viimeksi vuonna 2016.

Verkkokäyntien määrä sen sijaan laski edellisvuodesta 7,8 prosenttia ja oli 2,4 miljoonaa. Tähän vaikutti PIKI-mobiilikirjastosovelluksen poistuminen.

Lapset ja nuoret tavoitetaan hyvin

Kirjasto tavoittaa Tampereella erityisen hyvin alakouluikäiset lapset. Peräti 95 prosenttia 8-vuotiaista tamperelaisista on kirjaston lainaavia asiakkaita, ja luku pysyy yli 50 prosentissa aina 14-vuotiaiden ikäluokkaan saakka. Vuonna 2024 satutunneilla, kirjavinkkauksissa ja muilla ryhmäkäynneillä kävi Tampereen kaupunginkirjaston toimipisteissä yhteensä yli 11 000 lasta ja nuorta.

KOKONAISLAINAUS LAINAUSPAIKAN MUKAAN v. 2020 - 2024

	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos 24/23	Muutos 24/20
Pääkirjasto	1 239 088	1 201 521	1 343 741	1 454 174	1 505 922	3,6	21,5
Kirjastoautot	217 955	216 448	232 792	259 342	279 465	7,8	28,2
Koukkuniemi	7 773	9 173	23 539	30 176	30 405	0,8	291,2
Lähikirjastot	2 310 144	2 577 057	2 776 864	2 879 688	2 911 266	1,1	26,0
Kaakkoinen alue	560 142	576 361	603 450	640 617	660 151	3,0	17,9
Hervanta	359 718	350 514	383 881	409 464	409 427	0,0	13,8
Kaukajärvi	200 424	225 847	219 569	231 153	250 724	8,5	25,1
Eteläinen alue	713 791	860 390	921 330	914 415	888 272	-2,9	24,4
Härmälä	47 973	95 795	107 070	60 078	25 111	-58,2	-47,7
Koivistonkylä	133 441	134 658	155 551	161 479	168 084	4,1	26,0
Nekala	14 928	58 369	74 746	78 868	87 686	11,2	487,4
Peltolampi	39 257	52 418	63 963	72 085	79 591	10,4	102,7
Sampola	478 192	519 150	520 000	541 905	527 800	-2,6	10,4
Läntinen alue	495 066	539 726	578 631	611 262	634 457	3,8	28,2
Lielähti	270 103	291 161	312 254	328 036	347 406	5,9	28,6
Tesoma	224 963	248 565	266 377	283 226	287 051	1,4	27,6
Koillinen alue	533 372	591 407	649 914	683 218	697 981	2,2	30,9
Kämmenniemi	31 472	29 670	36 129	37 011	36 736	-0,7	16,7
Messukylä	175 440	199 496	224 925	234 946	240 989	2,6	37,4
Koilliskeskus	315 468	350 032	373 114	395 347	404 293	2,3	28,2
Terälahti	10 992	12 213	15 746	15 914	15 963	0,3	45,2
Kirjaston kotipalvelut	124 411	104 717	108 523	78 201	70 656	-9,6	-43,2
Yhteensä	3 891 598	4 099 743	4 461 920	4 671 405	4 767 309	2,1	22,5
E-kirjalaina	87 169	88 517	92 975	97 731	82 378	-15,7	-5,5
Fyysinen ja e-laina	3 978 767	4 188 260	4 554 895	4 769 136	4 849 687	1,7	21,9

KÄVIJÄT	2020	2021	2022	2023	2024	MUUTOS % 2024/2023	MUUTOS % 2024/2020
Pääkirjasto	542 643	450 198	647 181	786 954	848 267	7,8	56,3
Kirjastoautot	61 339	52 107	74 079	92 258	98 802	7,1	61,1
Koukkuniemi	4 230	9 089	19 103	31 645	32 687	3,3	672,8
Lähikirjastot	1 245 767	1 017 725	1 338 623	1 775 834	1 827 687	2,9	46,7
Kaakkoinen alue	264 703	197 249	247 439	332 679	347 284	4,4	31,2
Hervanta	191 536	130 006	166 779	223 965	229 234	2,4	19,7
Kaukajärvi	73 167	67 243	80 660	108 714	118 049	8,6	61,3
Eteläinen alue	335 700	265 709	329 171	417 066	424 092	1,7	26,3
Härmälä	26 000	26 745	40 817	32 723	14 713	-55,0	-43,4
Koivistonkylä	48 370	36 686	46 062	60 929	64 096	5,2	32,5
Nekala	7 048	18 231	29 027	37 267	43 163	15,8	512,4
Peltolammi	24 008	27 646	34 282	48 076	51 321	6,8	113,8
Sampola	230 274	156 401	178 983	238 072	236 377	-0,7	2,7
Sampolan lukusali				-	14 421	-	-
Läntinen alue	386 094	325 511	453 217	605 734	624 744	3,1	61,8
Lielähti	128 183	115 536	165 775	219 057	232 009	5,9	81,0
Tesoma	257 911	209 975	287 442	386 677	392 736	1,6	52,3
Koillinen alue	255 040	220 167	289 693	388 710	398 879	2,6	56,4
Koilliskeskus	161 797	137 431	175 459	25 936	26 190	1,0	40,4
Kämmenniemi	18 656	15 507	21 608	111 609	115 968	3,9	70,4
Messukylä	68 071	61 009	83 392	238 668	244 793	2,6	51,3
Terälahti	6 516	6 220	9 234	12 497	11 929	-4,5	83,1
Kirjaston kotipalvelut							
Tietoyhteisk.palvelut	59 870	47 147	44 683	59 724			
Hervannan tietotori	31 910	27 207	22 751	30 552			
Sampolan tietotori	27 960	19 940	21 932	29 173			
Yhteensä*	1 909 619	1 567 177	2 104 566	2 714 770	2 774 756	2,2	45,3
Käyntiä/asukas	8,0	6,5	8,6	10,9	10,9	0,0	36,3
Lainajaat yhteensä	87 061	79 575	86 437	92 969	97 568	4,9	12,1
Lainaajia asukkaista	36,56 %	33,02 %	35,39 %	37,34 %	38,25 %		

Asiakkaat tyytyväisiä kirjaston palveluun

Vuonna 2024 kirjaston asiakastyytyväisyysmittauksessa 65 prosenttia vastaajista kertoi, että kirjasto on ylittänyt heidän odotuksensa. Vain 14 prosenttia kertoi, ettei kirjasto vastannut heidän odotuksiaan. Kirjastossa asiointia piti erittäin sujuvana tai hyvin sujuvana 84 prosenttia vastaajista. Lisäksi 64 prosenttia kävijöistä vastasi myöntävästi kysymykseen, onnistuiko kirjasto tarjoamaan asiakkaalle jotain uutta.

Myös Tampereen kaupunginkirjaston syksyllä teettämä laaja asiakastutkimus kertoi, että kirjaston asiakastyytyväisyys on korkeaa. Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa kirjaston käyttöä edistäviä ja estäviä tekijöitä, vastaajien kirjastosuhdetta ja mielikuvia kirjastosta, ajatuksia toivotusta asiakaspalvelusta kirjastossa sekä

vastaajien kiinnostusta itsepalveluasointiin ja mielipiteitä asiakaspalvelun ja itsepalvelun painotuksista. Asiakkaille ja ei-asiakkaille suunnattu tutkimus toteutettiin paneelikyselyn ja sähköisen tiedonkeruun yhdistelmänä, ja siihen saatiin yli 800 vastausta. Seuraavassa vaiheissa pieni osa vastaajista kutsuttiin vielä työpajoihin keskustelemaan yhdessä tutkimuksen aiheista.

Tutkimuksessa selvisi, että asiakkaat ovat erityisen tyytyväisiä kirjaston asiakaspalveluun. Kirjaston henkilökunnan asiantuntevuutta, sekä taitoa kohdata ja kuunnella asiakkaita arvostetaan, ja työntekijöitä pidetään helposti lähestyttävinä. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään kirjaston palveluiden kehittämisessä.

Ryhmien kirjastokäynnit	2024 ryhmiä	osallistujia	2023 ryhmiä	osallistujia
Vinkkaus koululaisille	233	4 692	184	3965
Esikouluryhmien mediakasvatus tietotoreilla	64	609	4	45
Tiedonhankinnan opetus (peruskoulu ja päiväkot):	212	4 398	242	5 387
Kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus (toinen aste):	17	314	48	972

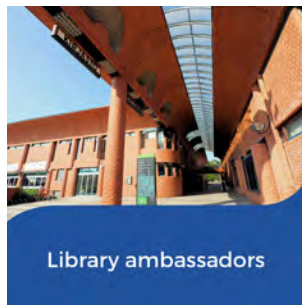
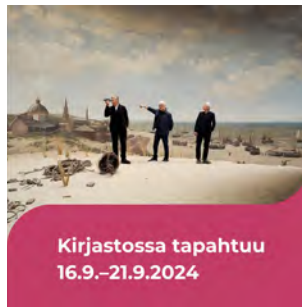
VUODEN HUIPUT

Selkeyttä someviestintään

Uusi vuosi toi mukanaan uusia tuulia kirjaston someviestintään: kirjaston somehanke saatiin päätökseen ja hankkeessa luotu uusi sosiaalisen median strategia vietiin käytäntöön. Kirjaston sometilejä vähennettiin yli kolmestakymmenestä vajaaseen kolmannekseen. Lisäksi sometyötä helpottamaan otettiin käyttöön sometyön käsikirja ja sosiaalisen median graafinen ohjeisto. Sometekijät alkoivat kokoontua säännöllisesti, ja kirjastolle alettiin rakentaa uudenlaisia sometyön käytäntöjä. Muutosta tuettiin myös pienimuotoisella somemarkkinoinnilla.

Muutoksen tavoitteena oli selkiyttää sosiaalisen median kanavia, sisältöjä, resursointia, työkaluja ja mittareita. Näin sometekemisestä saatiin aiempaa suunnitelmallisempaa, tavoitteellisempaa ja vaikuttavampaa. Hankkeen jälkeen someviestinnän kehittäminen jatkui osana normaalia työtä.

*Kehittämishanke 2023–2024:
Asiakaskokemuksen kehittäminen kulttuurin ja liikunnan somekanavissa*

Digituen uudistus onnistui

Tammikuussa Tampereen kaupunginkirjaston tarjoama digituki uudistui. Kirjastoissa ei enää ole erillisiä tietotoreja, vaan pääkirjasto Metsossa sekä Hervannan, Sampolan, Koilliskeskuksen ja Lielahden kirjastoissa tarjotaan kahtena-kolmena päivänä viikossa avointa digitukea esimerkiksi asiainnin, tietokoneen tai älylaitteen peruskäytön haasteisiin.

Vihreillä Digituki-opasteilla merkityille avoimen digituen pisteille voi tulla ilmoitettuna ajankohtina ilman ajanvarausta. Digituki on maksutonta. Pisteellä työskentelee yksi henkilö kerrallaan, ja jonotilanteessa opastusaika on noin 15 minuuttia/asiakas. Digituessa noudatetaan valtakunnallista digituen eettistä ohjeistusta sekä Tampereen kaupunginkirjaston digituen rajoja.

Jos avoimessa digituessa ei voida kattaa asiakkaan digituen tarvetta, digituen henkilökunta voi varata hänelle noin tunnin pituisen henkilökohtaisen opastusajan. Lisäksi kaikkien kirjastojen asiakaspalvelussa tarjotaan tukea kirjaston omien palvelujen käyttöön, tulostamiseen, tiedostojen tallentamiseen kirjaston asiakaskoneilla sekä palveluihin kirjautumiseen.

Avoin digituki tavoitti hyvin asiakkaat: avoimessa digituessa ja varattavissa henkilökohtaisissa digiopastuksissa asioi vuoden aikana 1 395 asiakasta, mikä oli merkittävästi edellisvuotta enemmän. Myös aikuisten medialukutaitoa tukeviin tilaisuuksiin, kuten digivinkkauksiin, osallistui tilaisuutta kohti yli kaksinkertainen määrä ihmisiä edellisiin vuosiin verrattuna. Yhteensä osallistujia oli 581.

PIKI-mobiilisovellus poistui

PIKI-mobiilikirjastosovellus poistui käytöstä huhtikuun lopussa. Sovelluksesta luovuttiin, koska sen kehittämisessä ja saavutettavuudessa oli suuria haasteita, eikä tarvittavia korjauksia saatu tehtyä kirjastojen toiveista huolimatta.

PIKI-mobiilikirjastosovellus oli paljon käytetty, joten sen poistuminen vaikutti monen kirjastoasiointiin. PIKI-verkkokirjasto toimii kuitenkin sujuvasti myös älypuhelimella tai tabletilla, ja selainversio tarjoaa asiakkaille enemmän toimintoja kuin poistunut sovellus. Verkkokirjastossa voi paitsi hakea aineistoa, tehdä varauksia, uusia lainoja ja katsoa kirjastojen yhteystiedot tai aukioloajat, myös esimerkiksi tarkistaa ja maksaa kirjastomaksuja sekä lukea uutisia ja suosituksia. Sähköistä kirjastokorttia voi yhä käyttää PIKI-verkkokirjaston kautta, ja se sisältyy myös Tampere.Finland-sovellukseen.

Suurimpana muutoksena PIKI mobiilikirjasto-sovelluksen poistumisessa oli se, etteivät sovellukseen lisätyt suosikit siirry enää PIKI-verkkokirjastoon. Lisäksi Kaverilaina-toiminto poistui käytöstä.

Pehmoleluvaalit tutustuttivat äänestämiseen

Tammikuussa presidentinvaalien ennakköäänestyksen aikana kirjaston pehmoleluvaalit tekivät vaalikäytäntöjä tutuiksi perheen pienimmille. Pehmoleluvaaleissa oli kuusi ehdokasta, joiden kuvat ja vaalilauseet olivat esillä useimmissa Tampereen kirjastoissa. Kirjastossa kävijät saivat äänestää suosikkiaan perinteisellä lippuäänestyksellä. Joihinkin kirjastoihin kutsuttiin myös päiväkotiryhmiä ja alakoululuokkia äänestämään. Voittajaksi eli pehmopresidentiksi

valittiin vaalien tuloksena Kati Koala, joka on näkynyt kirjastossa myöhemmin erityistehtävissä.

Pehmoleluvaalit olivat osa kirjastojen demokratiatyötä ja -kasvatusta. Pehmoleluvaaleilla haluttiin antaa lapsille osallisuuden kokemus sekä opettaa vaalien käytäntöjä ymmärrettävällä ja hausalla tavalla.

Kirjastoihin turvallisemman tilan periaatteet

Marraskuussa otettiin käyttöön Tampereen kaupunginkirjaston turvallisemman tilan periaatteet. Yhdessä määritellyillä turvallisemman tilan periaatteilla on merkitystä erityisesti niille vähemmistöryhmille, jotka ovat kokeneet syrjintää ja jotka pelkäävät, että heitä kohdellaan uudelleen epäasiallisesti.

Turvallisemman tilan periaatteet koskevat kaikkia kirjaston tiloissa toimivia: asiakkaita, työntekijöitä sekä kirjastossa järjestettävien tapahtumien esiintyjä ja osallistujia. Periaatteet laadittiin kirjaston henkilökunnan ja asiakkaiden yhteistyönä. Projektin aluksi toteutettiin asiakkaille ja henkilökunnalle kyselyt turvallisemman tilan periaatteista. Muotoiluun osallistettiin myös yläkoululaisia ja nuorten vaikuttamisryhmä Aktoreita, ennen kuin periaatteet hiottiin valmiiksi yhdessä asiakkaiden kanssa pidetyssä työpajassa. Henkilökunnan kanssa käsiteltiin haastavia tilanteita ja niihin puuttumista kehittämissäpäivässä.

Pohjana kirjaston turvallisemman tilan periaatteille ovat Tampereen kaupungin yleiset turvallisemman tilan periaatteet. Turvallisemman tilan periaatteet ovat esillä kirjastoissa sekä kirjaston verkkosivuilla.

KIRJASTON TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

Kirjasto kuuluu kaikille

- Jokaisella on oikeus asioida kirjastossa rauhassa omana itsenään. Kiusaaminen, rasismi ja syrjintä eivät kuulu kirjastoon.
- Kunnioitamme toistemme koskemattomuutta. Olemme huomaavaisia kaikkia kohtaan. Luomme yhdessä viihtyisän ja turvallisen kirjaston.

Kuuntelemme ja opimme

- Keskustelemme muut huomioiden. Emme käytä loukkaavaa kieltä. Voimme olla rakentavasti myös eri mieltä.
- Voimme erehtyä ja kysyä. Kunnioitamme sitä, mitä henkilö kertoo itse itsestään.

Henkilökunta on sinua varten

- Jos jokin huolestuttaa, kerro henkilökunnalle. Henkilökunta puuttuu epäasialliseen käytökseen ja vastaa kirjaston turvallisuudesta.

Jos haluat ottaa yhteyttä myöhemmin, tavoitat meidät seuraavasti:

tampereen.kaupunginkirjasto@tampere.fi

Voit myös jättää paperipalautteen palautelaatikkoon.

Periaatteet on luotu yhdessä asiakkaiden kanssa. Ne koskevat kirjaston asiakkaita, työntekijöitä sekä kirjastossa järjestettävien tapahtumien esiintyjä ja osallistujia.

Tampereen kaupunginkirjasto on sitoutunut yhdenvertaisuuteen, saavutettavuuteen ja tilojen esteettömyyteen.

UUDISTUKSIA KIRJASTOTILOIHIN

Toiminnallisia uudistuksia

Sampolan kirjaston tiloihin tehtiin toiminnallisia muutoksia arjen sujuvoittamiseksi. Remontin ensimmäisessä vaiheessa keskellä kirjastoa sijainnut lehtisali ja Sampolan aulatiloissa sijainnut makerspace Tekomo vaihtoivat keskenään paikkaa.

Syksyllä muutostyöt jatkuivat. Kirjaston lastenosasto sai uuden ilmeen, kun sen keskellä ollut satumökki purettiin ja tilalle tehtiin tunnelmallinen satupuu. Samalla tilasta saatiin esteetön. Sampolan aulaan tehtiin lisäksi kaksi uutta varattavaa työtilaa, jotka sopivat rauhalliseen työskentelyyn yksin tai kaksin. Työtiloille etsittiin nimiä kaikille avoimessa nimikilpailussa. Tilat saivat nimikseen Matti ja Inkeri. Nimillä kunnioitetaan Sampolassa vaikuttaneita henkilöitä: Inkeri Saarni oli Tammelan kirjastossa pitkään työskennellyt kirjastonjohtaja ja Matti Saari Tampereen työväenopiston rehtori.

Koukkuniemeen omatoimiaukioloajat

Koukkuniemen kirjastossa tehtiin muutostöitä, jotta kirjastossa voitiin ottaa lokakuun alussa käyttöön omatoimiaukioloajat. Omatoimitunteina kirjaston ovet avautuvat kirjastokortilla ja sen tunnusluvulla. Aiemminkin kirjastossa oli mahdollista asioida omatoimisesti kiinteistön aukioloaikoina, mutta

muutoksella pystyttiin lisäämään aukiolotunteja iltoihin. Lisäksi kirjastokorttiin liitetyllä kulunvalvonnalla parannettiin kirjastoasioinnin turvallisuutta. Koukkuniemen kirjastosta tuli jo kymmenes omatoimikirjasto Tampereella.

Metson akustiikkaa parannettiin

Pääkirjasto Metson parvikerroksen kahvilassa ja aulatiloissa tehtiin kesällä muutostöitä akustiikan parantamiseksi. Cafe Metson keittiöön rakennettiin uusi välikatto ja lisättiin akustoisia vaimennuslevyjä, jotta kahvilan äänet eivät kantaudu laajalle. Lisäksi koko parvikerroksen aulaan asennettiin huomaamaton akustinen pinnoite. Cafe Metso oli parvikerroksen muutostöiden vuoksi suljettuna kesä- elokuussa. Remontin yhteydessä kahvilan kalustusta uusittiin ja asiakaspaikkoja lisättiin.

Vihreää valoa Vuorekselle

Vuoreslaiset saivat loppuvuodesta ilouutisia: Tampereen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi syyskuussa kokouksessaan vuoden 2025 talousarvioesityksen, johon sisältyi myös Vuoreksen kirjaston avaaminen. Kirjasto aloitti saman tien Vuores-taloon tulevan uuden kirjastotilan ja sen toiminnan suunnittelun. Tavoitteena on avata Tampereen 15. lähikirjasto syksyllä 2025.

Kirjastoauto Kosmos kuljettaa luettavaa, kuunneltavaa ja katseltavaa eri puolille Tamperetta.

KIRJASTON KOKOELMA

Kirjastoaineiston hankintaan oli vuoden 2024 alussa varattu 1 390 000 euroa, mikä oli sama summa kuin vuosina 2020–2023. Vuonna 2024 kirjoja ja muuta aineistoa hankittiin yhteensä 61 795 kappaletta. Luku ei sisällä hankittuja lehtiä tai e-aineistoja. Vuonna 2024 käytössä oli edellisvuoteen verrattuna vähemmän aineistorahaa fyysisiin aineistoihin, sillä e-aineistokulut kasvoivat vuonna 2024.

Aineistorahan käyttö aineistolajeittain	2024	2023
Kirjat, kartat	63,6 %	67,1 %
Lehdet	14,4 %	14,0 %
E-aineistot	13,6 %	9,2 %
Kuvataallenteet	3,1 %	3,0 %
Musiikkiaänitteet	3,0 %	3,0 %
Digitaaliset pelit	1,3 %	2,4 %
Nuotit ja partituurit	0,6 %	0,8 %
Esineet	0,4 %	0,3 %
Äänikirjat	0,03 %	0,2 %

Vuonna 2024 määrärahasta e-aineistoihin käytettiin 186 160 euroa. Rahamäärässä on kasvua vuoteen 2023 verrattuna, sillä edellisvuonna valmistauduttiin kuntien yhteisen E-kirjaston avaamiseen vähentämällä omien e-aineistojen hankintaa. Vuonna 2024 kirjasto ei enää ostaneet e-aineistolisenssejä itsenäisesti, vaan e-aineistoja alettiin ostaa osana E-kirjastoa, jossa aineistosta maksetaan kunnan väkilukuun perustuvaa maksua.

Lehtiin käytetty määräraha on ollut viime vuosina kasvussa lehtien hinnannousun vuoksi. Kasvu jatkui edelleen vuonna 2024, jolloin lehtiin käytetty määräraha kasvoi 0,4 prosentilla vuodesta 2023. Lehtien hintojen nousu ja lehtien lakkauttaminen vaikuttivat edelleen siihen, että lehtikokoelmaa on haasteellista kasvattaa.

Fyysisten äänikirjojen hankinta vuonna 2024 oli hyvin marginaalista. Äänikirjoille olisi vielä kirjastoissa kysyntää, mutta sähköiset äänikirjapalvelut ovat vallanneet markkinat, minkä vuoksi CD-muotoisia äänikirjoja ei enää tuoteta. Vuonna 2024 kasvussa ollut aineistolaji oli korttipakan muodossa ilmestyvät aineistot, kuten sanataiteeseen tai tunnetaitojen opetteluun suunnatut tehtäväkortit. Kasvu näkyy oheisen taulukon Muut aineistot -kategoriassa.

Hankinta aineistolajeittain	2024		2023	
	kpl	%	kpl	%
Kirjat, kartat	57 007	88,6	57 430	83,9
E-kirjat ja e-äänikirjat	1 213	1,9	4 477	6,5
Musiikkiaänitteet	2 426	3,8	2 443	3,6
Lehdet (vuosikerrat)	1 322	2,1	1 303	1,9
Kuvatalenteet	831	1,3	863	1,3
Digitaaliset pelit	435	0,7	685	1,0
Esineet	411	0,6	514	0,8
Nuotit ja partituurit	433	0,7	514	0,8
Äänikirjat	38	0,1	86	0,1
Muut aineistot	211	0,3	112	0,2
Yhteensä	64 327	100,0	68 427	100,0

Kauno- ja tietokirjallisuuden hankinnassa vuonna 2024 ei tapahtunut suuria muutoksia vuoteen 2023 verrattuna. Vuonna 2024 ainoastaan lasten kaunokirjojen hankinta oli kasvussa (9,3 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna). Aikuisten kauno- ja tietokirjojen sekä lasten tietokirjojen hankintamäärät olivat laskussa vuoteen 2023 verrattuna. Vuonna 2024 näitä aineistoja hankittiin 56 955 kappaletta, mikä oli 0,7 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023.

Kauno- ja tietokirjat	2024		2023		Muutos
	kpl	%	kpl	%	
Aikuisten kaunokirjallisuus	15 649	27,5	17 258	30,1	-10,3
Lasten kaunokirjallisuus	26 400	46,4	23 593	41,8	9,3
Aikuisten tietokirjallisuus	12 022	21,1	12 849	22,4	-6,9
Lasten tietokirjallisuus	2 884	5,1	3 276	5,7	-13,6
yhteensä	56 955		57 336		-0,7

Kirja-aineiston hankinta kielittäin 2024

Vuonna 2024 kirja-aineistoa hankittiin yhteensä 47 eri kielellä.

Kielet, joilla kirjaston kokoelmaan hankittiin aineistoa, valikoituivat sen mukaan, mitä kieliä puhuvia asukkaita Tampereella oli eniten ja minkä kielistä aineistoa kirjastosta lainattiin ja kysyttiin. Muunkielisen kirjallisuuden saatavuudessa on vaihtelua, mikä vaikuttaa siihen, millä kielillä aineistoja voidaan kirjastoon hankkia.

Omien hankintojen lisäksi kirjastoon tilattiin siirtokokoelmia Monikielisestä kirjastosta. Näitä kokoelmia saivat käyttää Tampereen kaupunginkirjaston asiakkaat. Vuonna 2024 Monikielisestä kirjastosta tilatusta aineistosta lainattiin eniten arabian-, japanin- ja koreankielisiä kirjoja.

Kirja-aineiston hankinta kielittäin

Kieli	kpl	%
suomi	50 585	90,3
englanti	3 618	6,5
ruotsi	446	0,8
venäjä	221	0,4
arabia	147	0,3
saksa	109	0,2
turkki	108	0,2
ranska	89	0,2
persia/farsi, dari	80	0,1
espanja	65	0,1
muut kielet	528	0,9

Tampereen puhutuimmat kielet 2024

suomi 227 007
ruotsi 1 377
saame 17
venäjä 3 686
arabia 2 540
farsi 2 276
englanti 2 112
viro 1 016
kiina 1 012
vietnam 803
kurdi 789
turkki 741
espanja 686
bengali 637
somalil 622
urdu 618
albania 586
sinhala 573
thai 473

Kirjaston lukupiirit tarjoavat paikan keskustella kirjallisuudesta.

Kokoelmat

Kirjaston kokoelmat pienenivät vuoteen 2023 verrattuna 5000 niteellä, eli noin 0,6 prosentilla. Kirjoja oli 2,9 kaupungin asukasta kohti (3,0 kappaletta vuonna 2023). Vuonna 2024 kokoelmasta poistettiin yhteensä 69 783 nidettä, mutta vuoden poistomäärään vaikuttaa E-kirjaston aloittaminen. Kirjaston tietokannasta poistettiin 4 786 käytöstä poistunutta e-kirjan tai e-äänikirjan tietuetta. Fysistä aineistoa poistettiin 64 997 kappaletta (78 637 kappaletta vuonna 2023). Tehtyjen poistojen määrä suhteutuu olemassa olevaan kokoelmaan: kun kokoelma pienenee, poistoja tehdään vähemmän.

Kirjaston kokoelmat	2023	2022	Muutos
	kpl	kpl	%
Kirjat, kartat	744 554	748 810	-0,6
Musiikkiaänitteet	67 705	67 418	0,4
Nuotit ja partituurit	30 676	31 077	-1,3
Kuvatallenteet	29 972	31 002	-3,4
Äänikirjat	11 910	12 895	-8,3
Digitaaliset pelit	5 816	5 689	2,2
Esineet	3 630	3 417	5,9
Muut	10 084	9 045	10,3
Yhteensä	904 347	909 353	-0,6

Lainatuimmat kirjat vuonna 2024

Kirja	lainakerrat
1. Satu Rämö: Jakob (2023)	2278
2. Satu Rämö: Rósa & Björk (2023)	1878
3. Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa (2023)	1817
4. Seppo Jokinen: Satuttamisten summa (2024)	1483
5. Satu Rämö: Hildur (2022)	1399
6. Iida Turpeinen: Elolliset (2023)	1399
7. Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa (2023)	1246
8. Aino Havukainen: Tatun ja Patun fantasiaseikkailu (2023)	1212
9. Kjell Westö: Molly & Henry (2023)	1123
10. Lucinda Riley: Valo ikkunassa (2023)	1102

Varatuimmat kirjat vuonna 2024

Kirja	tehdyt varaukset
1. Satu Rämö: Rósa & Björk	830
2. Satu Rämö: Jakob	794
3. Satu Rämö: Hildur	678
4. Seppo Jokinen: Satuttamisten summa	620
5. Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa : väärässä olemisen historia	513
6. Colleen Hoover: Se päättyy meihin	448
7. Iida Turpeinen: Elolliset	433
8. Enni Mustonen: Kartanonrouva	423
9. Sointu Borg: Röyhkeästi rohkea: näin haistat asialliset vitut	371
10. Havukainen & Toivonen: Tatu ja Patu: paikoillenne, valmiit, hep!	367

E-kirjasto: Kirjasto aina mukanasi.

 E-KIRJASTO

E-kirjoja, äänikirjoja, digilehtiä yhdessä mobiilisovelluksessa.

E-aineistojen muutosten vuosi

PIKI-kirjastojen e-aineistopalveluissa tapahtui paljon muutoksia vuonna 2024. Suurin muutoksista oli, kun Tampere liittyi Suomen kuntien yhteiseen E-kirjastoon, minkä myötä Ellibs- ja OverDrive-e-kirjapalveluista luovuttiin vuoden 2024 aikana. E-kirjasto aloitti toimintansa huhtikuussa 2024. Mobiilisovelluksella käytettävä E-kirjasto tarjoaa e-kirjoja, äänikirjoja ja kotimaisia aikakauslehtiä. Palvelun aloitusta vaivasivat tekniset ongelmat, mutta vuoden edetessä tamperelaiset ottivat palvelun hyvin vastaan.

10 788 tamperelaista liittyi E-kirjaston asiakkaaksi vuoden 2024 aikana. Tamperelaiset lainasivat aineistoa palvelusta yhteensä 34 840 kertaa. Lainoista äänikirjojen osuus oli 66 prosenttia. Aikakauslehtiä luettiin 128 690 kertaa. Luetuin lehti oli Kauppalehti. PIKI-kirjastoissa E-kirjaston e- ja äänikirjoja lainattiin asukasta kohti kolmanneksi eniten koko Suomen kirjastokimpoista.

E-kirjastoon liittyminen vaikutti e-kirjapalveluiden lisäksi PIKI-kirjastojen e-lehtipalveluihin. Vuoden 2024 aikana luovuttiin myös paikalliskäyttöisestä ePress-aikakauslehtipuolesta sekä etäkäyttöisestä Prenax-lehtipalvelusta. Käyttöön jäivät ePress-palvelun sanomalehdet sekä ulkomaisia sanoma- ja

aikakauslehtiä sisältävä PressReader-palvelu. Sanomalehtipalvelu ePressin käyttö kasvoi 0,8 prosenttia vuodesta 2023, PressReaderin käyttö puolestaan laski 5 prosenttia.

Muutoksia tapahtui myös kirjaston elokuvatarjonnassa. Cineast-elokuvapalvelu saatiin käyttöön helmikuussa 2024. Palvelu korvasi aiemmin käytössä olleen Kirjastokinon. Cineast osoittautui hyvin suosituksi palveluksi. Sen käyttö kasvoi varsinkin syksyn 2024 aikana niin, että kuukausittainen budjettikatto tuli useamman kerran täyteen jo ennen kuin vaihdetta. Cineastin elokuvia katsottiin PIKI-alueella yhteensä 25 849 kertaa. Palvelun katsotuin elokuva oli Aftersun vuodelta 2022.

PIKI-kirjastojen musiikkipalvelut pysyivät ennallaan vuonna 2024. Musiikkipalveluiden käyttö vuonna 2024 kasvoi edellisvuodesta. Naxos Music Library -palvelussa kuunneltiin 59 870 kappaletta, mikä on 40 prosenttia enemmän kuin vuonna 2023. Oopperaa, balettia ja konsertteja sisältävän Medici.tv:n käyttö kasvoi peräti 76 prosentilla edellisvuodesta. Rockway-palvelun käyttö laski 4 prosentin verran edellisvuodesta, mutta myös sieltä lainattavien kurssien määrää vähennettiin kymmenellä lisenssillä.

E-kirjaston lainatuimmat e-kirjat

1. Mirella Mäkilä: Seuraavana Tampere (2023)	104
2. Kikuko Tsumura: Unelma helposta työstä (2022)	102
3. Marja Aho: Kuun kahdet kasvot (2024)	75
4. Milka Hakkarainen: Vieno Helzeniuksen täytyy kuolla (2024)	74
5. Inku Kärkkäinen: Kierrätystä ja kirsikankukkia (2024)	73

E-kirjaston lainatuimmat e-äänikirjat

1. Harri Nykänen: Pelimies (2020)	323
2. Eva Frantz: Tästä pelistä pois (2020)	176
3. Juli Zeh: Yli-ihmisiä (2023)	170
4. Angela Marsons: Äänetön huuto (2024)	155
5. Anders de la Motte: Keräilijä (2024)	138

PIKI-kirjastojen katsotuimmat elokuvat Cineastista

Aftersun (2022)	541
Everything Everywhere All at Once (2022)	496
Putoamisen anatomia (2023)	357
Pieni kirjakauppa Pariisissa (2021)	317
Perfect Days (2023)	312

Tamperelaisten eniten lukemat E-kirjaston lehdet (lukukerrat)

Kauppalehti	16 708
Suomen kuvalehti	9 870
Tekniikan maailma	8 342
Anna	5 833
Apu	4 423

Kaukopalvelu

Jos tiettyä kirjaa tai muuta aineistoa ei löydy Pirkkanmaan kirjastoista, aineiston voi pyytää tilattavaksi muualta kaukopalvelun avulla. Kaukolainaksi voi tilata esimerkiksi kirjoja, lehtiä, mikrofilmejä ja -kortteja, ääni- ja kuvatalenteita sekä valokopioita lehtiartikkeleista. Tampereen kaupunginkirjasto sekä lähettää että vastaanottaa kaukolainoja.

Muualta tulevat lainat (ottolainaus) 2024

Lähtävä kirjasto	osuus ottolainauksesta
Yleiset kirjastot	51 %
Varastokirjasto	31 %
Tieteelliset kirjastot	15 %
Ulkomaiset kirjastot	3 %

Ottolainauksen määrä vuonna 2024 oli 994 nidettä (1 067 nidettä vuonna 2023), minkä lisäksi Monikielisestä kirjastosta otettiin 1 593 lainaa (652 lainaa vuonna 2023). Noin 75 prosenttia tilatusta aineistosta oli kirjallisuutta, määrä oli sama vuonna 2023. Toiseksi eniten tilataan edelleen erilaisia äänitteitä (noin 9 prosenttia).

Tampereelta annettavat lainat (antolainaus) 2024

Tilaava kirjasto	
PIKI-kirjastot	0,1 %
Aluekirjastot	21,7 %
Muut Suomen kirjastot	77,8 %
Ulkomaiset kirjastot	0,4 %

Antolainauksen määrä vuonna 2024 oli 1 562 nidettä. PIKI-alueen sisäiset kaukolainat voivat olla esimerkiksi mikrofilmejä, kopioita tai kuittilainoja.

HENKILÖSTÖ

Monia näkökulmia asiakaspalveluun

Kirjaston henkilöstön kehittämispäivää vietettiin pyhäinpäivän aattona 1. marraskuuta. Tällä kertaa pääkirjasto Metsossa järjestetyssä päivässä teemana oli asiakaspalvelun kehittäminen. Päivän aluksi tuore kulttuurijohtaja Sampo Terho esittäytyi henkilöstölle. Tämän jälkeen Innolinkin Etta Partanen esitteli kirjaston tuoreen asiakastutkimuksen tulokset ja keskusteltiin yhdessä niiden herättämistä ajatuksista. Loppupäivä kouluttauduttiin Valmennustalo Virran johdolla teemoista ”Rajojen asettaminen on ammatillisuutta”, ”Miten säilyttää ammatillisuus haastavissa tilanteissa?” ja ”Pidä huolta palautumisestasi!” Päivän aiheet koettiin tärkeiksi, ja ne herättivät aktiivista keskustelua.

Yhteistä iloa katujuhlissa

Kirjaston pikkujoulut järjestettiin jo perinteeksi muodostuneeseen tapaan pääkirjasto Metson pohjakerroksessa. Teemana oli kirjaston katujuhlat.

Ohjelmassa oli muun muassa lähikirjastojen järjestämiä hauskoja tehtäviä, pieniä kilpailuja, karaokea, kasvomaalauksia, katutaidetta ja vr-pelailua. Lisäksi yleisöä viihdyttivät DJ Discopallo ja kirjaston oma bändi Lukulasit. Tarjoilusta vastasi Cafe Metso, joka loihti vieraille katujuhlien tunnelmaan sopivan tapaspyödyn, hodarikojun, nachopöyden ja jälkiruokakojun.

Rebecca, Terhi, Katariina ja Jari palkittiin Henkilöstö kehittäjänä -palkinnolla Mediamestarin passi -sovelluksen suunnittelusta ja toteutuksesta.

Henkilöstö 2024

Henkilötyövuodet 172

Kirjastoalan korkeakoulututkintoa edellyttävät 108 htv

Kirjastoalan ammattitutkintoa edellyttävät 35 htv

Vakituisen henkilökunnan keski-ikä 47,25 vuotta

Eläköityneet 6 , irtisanoutuneet 2

AKE

Koordinaattori
Juliaana Grahm

HALLINTO

Suunnittelija
Lepe Parviainen

VIESTINTÄ

Viestintäasiantuntija
Emma Salmi

LÖYDÄ JA LAINAA

Kirjastopalvelupäällikkö Johanna Laakso

Eteläinen alue

Palvelupäällikkö

Sylvia Stavén

- Sampola
- Peltolammi
- Nekala
- Koivistonkylä
- Härmälä

Koillinen alue

Palvelupäällikkö

Anu Hakari

- Koilliskeskus
- Messukylä
- Kämmeniemi
- Terälahti

Kaakkoinen alue

Palvelupäällikkö

Suvi Vilenius

- Hervanta
- Kaukajärvi

Läntinen alue

Palvelupäällikkö

Veera Honka

- Lielähti
- Tesoma

Asiakaspalvelut

Palvelupäällikkö

Ville-Pekka Nummi

Eteispalvelut

Palveluesihenkilö

Janne Hintze

Asiakaskokemus

Kirjastopalvelupäällikkö Johanna Laakso

Asiakaspalvelu

Palvelupäällikkö Ville-Pekka Nummi

Kestävä kehitys

Kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander

Tampereen kaupunginkirjaston organisaatio vuoden 2024 alussa. Värillisissä laatikoissa prosessit, valkoisissa laatikoissa tiimit.

KIRJASTOPALVELUJOHTAJA

Niina Salmenkangas

OPI JA OSALLISTU

Kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander

KOKOELMA JA YHTEISET PALVELUT

Kirjastopalvelupäällikkö Jasmiina Sillanpää

Hakeutuvat palvelut

Palvelupäällikkö
Merita Ronkainen

Pedagogiset ja sisältöpalvelut

Palvelupäällikkö
Hanna Huovinen

ICT-palvelut

Palvelupäällikkö
Perttu Rasi

Kokoelmapalvelut

Palvelupäällikkö
Sonja Hakkarainen

Aikuisten lukutaidot

Koordinaattori
Johanna Karhu

Demokratia

Kirjastonhoitaja
Marjo Hietikko

Harrastushuoneet ja laitteet

Mediasihtööri
Kalle Lehtinen

Lasten ja nuorten palvelut

Koordinaattori
Marjo Mannila

Monikieliset

Kirjastonhoitaja
Riitta Aromäki

Mediakasvatus

Koordinaattori
Terhi Turkia

Sisällöt

Palvelupäällikkö
Hanna Huovinen

Tapahtumasydän

Kirjastonhoitaja
Tuija Valli

Logistiikkapalvelut

Palvelupäällikkö
Anu Virtanen

E-aineistot

Kirjastonhoitaja Venla Virhiä

Järjestelmä

Palvelupäällikkö Perttu Rasi

Kokoelma

Kirjastonhoitaja Anni Aalto

Verkkokirjaston toimitus

Some

Viestintäasiantuntija Emma Salmi

Turvallisuus

Kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander

Akepike vahvisti PiKe-kirjastojen toimintaa ja osaamista

Tampereen kaupunginkirjastolla on alueellinen kehittämistehtävä Pirkanmaan ja Keski-Suomen (Akepike) alueella. Toiminnalla luodaan edellytyksiä vahvistaa toimialueen yleisten kirjastojen toimintaa. Akepike tukee PiKe-kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista monin tavoin. Akepike toimii yhteistyössä myös muiden kehittämistehtävää hoitavien yleisten kirjastojen, valtakunnallisen kehittämistehtävä VAKEn sekä kirjastojen muiden osaamisen kehittämisen toimijoiden kanssa.

Vuonna 2024 kehittämiskirjasto jatkoi kirjastoammattilaisten arkisten taitojen perusteiden tukemista, vahvistaen erityisesti kirjastoista jo löytyvän osaamisen tunnistamista ja jakamista. Kohtaavan asiakastyön tarjotin korvasi vuosina 2021–2023 tarjolla olleen asiakaspalveluosuudesta kehittäneen PiKen aspa-ajokortin. Asiakkaan kohtaamisen webinaareissa oli yhteensä 336 osallistujaa. Pikeboksit uudistuivat vuoden 2024 aikana. Kokonaisuudessaan ensimmäisiä Pikebokseja varattiin 306 kertaa ja ne kävivät 36 PiKe-kunnassa.

Vuonna 2024 panostettiin liikkumiseen PiKe-alueella. Osa vuoden 2024 koulutuksista järjestettiin lähikoulutuksina alueen pienemmissä kirjastoissa, osa järjestettiin Tampereen lisäksi Jyväskylässä ja osa pelkästään Jyväskylässä. Tämä madalsi kynnystä vahvistaa kimpaparajat ylittäviä verkostoja. Keväällä 2024 aloitettiin PiKe-osaajien kierto, jossa alueen

kirjastoammattilaiset pääsivät PiKe-kirjastojen työelämävaihdon kautta ilmoittautumaan päivän mittaiselle kirjastovierailulle toiseen PiKe-kirjastoon. Työelämävaihtoon oli mahdollista päästä lähes koko Pirkanmaan ja Keski-Suomen laajuisesti.

Kehittämiskirjasto oli mukana vuoden 2024 Kirjastopäivillä Kuopiossa esittelemässä kirjastolaisten Liboppi.fi-verkko-oppimisalustaa. Lisäksi kehittämiskirjasto osallistui Rovaniemellä järjestettyyn AKE-tapaamiseen, joka kokosi yhteen AKE-tekijöitä ympäri Suomea. Muille Akepike tarjosi tilaisuuksia vierailla niin Helsingissä kuin Lahdessakin. Helsingissä oppimisvierailujen kohteena olivat uudistuvat Kalasataman ja Myllypuron ostarikirjastot sekä Helsingin kirjamesut. Lahdessa oli tarjolla Hyvin sanottu! -festarit.

AKE-vuosi 2024 lukuina

3 oppimisvierailua
40 oppimistilaisuutta keväällä
38 oppimistilaisuutta syksyllä
1 538 osallistunutta kevään tilaisuuksiin
1 327 osallistunutta syksyn tilaisuuksiin

6 parasta tapahtumaa (paras arvosana 100.0)

1. Oppimisvierailu: Helsingin kirjameskut 24.10. (100.0)
2. Kirjastoruotsia! / Jyväskylä 6.11. (100.0)
3. Piken digikahvit 21.11. (100.0)
4. Selkoviestintä tutuksi! 28.8. (98.0)
5. Asiakkaan kohtaaminen:
esteettömyys ja saavutettavuus 7.2. (96.6)
6. Piken esihenkilö- ja johtajakahvit kevät 2024 (96.6)

TALOUS

Vuoden 2024 toimintakate oli 50 700 euroa budjetoitua heikempi. Alijäämä on kokonaisbudjettiin suhteutettuna vähäinen, eli budjetin suunnittelussa ja hallinnassa onnistuttiin kirjastossa hyvin. Tuotot alittuivat hieman budjetoidusta. Kaikki suunnitellut investoinnit saatiin toteutettua.

Kehittämiskirjastotoimintaan saatiin avustusta 290 000 euroa. Yhteistyössä useiden palveluryhmien ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa toteutettava TRE Lupa harrastaa 24–25 jatkuu vuonna 2025.

Hankkeet	Toiminta- tuotot	Toiminta- kulut	Toiminta- kate
Tampereen harrastamisen malli 2023-2024	7 832	-7 832	0
TRE Lupa harrastaa 24-25	4 239	-4 239	0

Tuloslaskelma	Tot. 2024 1-12	VS 2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	1 008	1 043
Myyntituotot	91	80
Tuet ja avustukset	343	328
Vuokratuotot	148	130
Muut toimintatuotot	426	505
Toimintakulut	-15 713	-15 697
Henkilöstökulut	-7 686	-7 892
Palkat ja palkkiot	-6 419	-6 577
Henkilösivukulut	-1 266	-1 315
Eläkekulut	-1 098	-1 131
Muut henkilösivukulut	-169	-184
Palvelujen ostot	-2 101	-1 984
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 611	-1 564
Vuokrakulut	-4 236	-4 237
Muut toimintakulut	-80	-20
TOIMINTAKATE	-14 705	-14 654
Rahoitustuotot ja -kulut	3	
VUOSIKATE	-14 702	-14 654
Poistot ja arvonalentumiset	-114	-100
TILIKAUDEN TULOS	-14 816	-14 754
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-14 816	-14 754

Cafe Metsoa uudistettiin kesällä 2024.

Investoinnit	Tot. 2024 1-12	VS 2024
Koneet ja kalusto	-70 337	-90 000
Metso varattavat tilat esitystekniikka	-9 906	-10 000
Metso kahvilan ja asiakastilojen kalusteiden uusiminen	-28 357	-50 000
Sampolan kirjasto kalusteiden uusiminen	-32 075	-30 000
Investoinnit yhteensä	-70 337	-90 000

Kirjaston bändi Lukulasit esiintymässä Kirjasto goes Euroviisut -tapahtumassa, kuva Susanna Lyly.

TAPAHTUMAT

Tapahtumastrategia selkiytti tapahtumatuotantoa

Tapahtumapuolella Tampereen kaupunginkirjaston uuden tapahtumastrategian luominen oli vuoden keskeinen tavoite. Projektista vastasi Tapahtumasydän-tiimi. Työ alkoi jo edellisvuonna, kun kirjaston henkilökuntaa osallistettiin strategian valmisteluun kokouksessa, kyselyssä ja työpajassa.

Tapahtumastrategialla haluttiin selkeyttää tapahtumatoimintaa ja tuoda esille, millä periaatteilla tapahtumia kirjastoissa järjestetään. Strategiassa määritellään tavoitteet, kohderyhmät ja yhteistyökumppanuudet sekä linjataan tapahtumatuotannon käytäntöjä. Strategiassa otetaan huomioon myös viestinnän, saavutettavuuden ja osallisuuden näkökulmat. Tapahtumastrategia saatiin valmiiksi loppuvuodesta, ja se otettiin käyttöön heti vuoden 2025 alusta.

Tapahtumia eri kohderyhmille	kpl	henki- löö
Alle 18-vuotiaat ja perheet	335	12133
18 vuotta täyttäneet	184	28326
Yhteensä	519	40459

Euroviisuja, messuja ja punkia

Vuoden aikana kirjaston kävijät pääsivät nauttimaan muun muassa lastenkulttuuriesityksistä, kirjailijahaastatteluista, ajankohtaisista paneelikeskusteluista ja useista musiikkitapahtumista. Kevätkaudella pääkirjasto Metsossa koettiin euroviisuhuumaa Kirjasto goes Euroviisut -tapahtumassa, jolloin kisattiin Viisubingossa ja kuultiin kirjaston oman bändin, Lukulasien, ensimmäinen keikka.

Huhtikuussa perinteikkäät Metson messut kokosivat pääkirjastoon useita kustantajia ja mielenkiintoisia kirjallisuus-, kulttuuri-, ja musiikkivieraita. Taru Sormusten herrasta -teemapäivä järjestettiin syyskaudella yhteistyössä Tampereen Teatterin, Tampere-talon ja Tampere Filharmonian kanssa. Vieraina olivat muun muassa näyttelijät Ella Mettänen, Ville Majamaa ja Antti Reini, sekä kirjailija Jyrki Korpua. Ohjelmassa oli perheen pienemmille myös kasvomaalausta, mahtisormuksien etsintää ja sormusarreteypäjä. Lisäksi Satuhuoneeseen oli rakennettu Hobittien elämystila, joka erityisesti ihastutti tapahtumakävijöitä.

Marraskuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa Kirjasto on PUNK -tapahtuma, joka keräsi paljon kiitosta yleisöltä. Monipuolisessa tapahtumassa oli mukana niin lapsia kuin vanhan liiton punkkareitakin. Tapahtumalle sovittiin heti jatkoa seuraavalle kevälle.

TOIMIPAIKAT

PÄÄKIRJASTO METSO Pirkankatu 2

ALUEKIRJASTOT

Hervanta Insinöörinkatu 38

Koilliskeskus Liikekatu 3

Lielähti Lielähtikeskus, Antti Possin kuja 1

Sampola Sammonkatu 2

LÄHIKIRJASTOT

Härmälä (remontin vuoksi suljettu koko vuoden, tilalla Kuuselakeskuksen noutopiste osoitteessa Nuolialantie 46)

Kaukajärvi Käätykatu 6

Koivistonkylä Lehvänkatu 9

Koukkuniemi Ahlgrenin puistokuja 2

Kämmenniemi Paavolantie 4

Messukylä Hintsankatu 1

Nekala Lounaantie 2

Peltolammi Säästäjänkatu 16 B

Terälahti Niemikyläntie 14

Tesoma Tesomankatu 4 A

KIRJASTOAUTOT kaksi autoa, joilla oli 137 pysäkkiä

KIRJASTON KOTIPALVELUT Pirkankatu 2

Kuvat: Anuliina Väisänen, Noora Muurimäki, Eva Kallioranta ja kirjaston henkilökunta
Toimitus: Emma Salmi ja Noora Muurimäki
Taitto: Eva Kallioranta